

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 13 mei 2019

Samenvatting

Samenvatting

De inspectie heeft op 15 januari 2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijf 't Vogeltje. Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal) achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2019 de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland in beeld brengen. Ook onderzoeken we in de groepen 1 en 2 van basisscholen de kwaliteit van de voorschoolse educatie voor kleuters met een risico op een (taal)achterstand. We noemen dit onderzoek de meting kwaliteit voor- en voorschoolse educatie 2019. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

We zien dat de pedagogisch medewerkers rekening houden met wat de peuters nodig hebben. De pedagogisch medewerkers werken met een programma waarmee zij de ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. Op het kinderdagverblijf zijn speelhoeken ingericht. De pedagogisch medewerkers passen deze bij ieder thema aan.

De pedagogisch medewerkers houden bij hoe het met een peuter gaat. Zij zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leraar van groep 1/2 van de basisschool.

De leiding van het kinderdagverblijf kijkt in hoeverre de peuters zich voldoende hebben ontwikkeld voor ze naar groep 1/2 van de basisschool gaan. Samen met de pedagogisch medewerkers werkt de leiding aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie.

Kinderopvangorganisatie:
Kinderdagverblijf 't Vogeltje B.V.

LRK-nummer: 283371559

Totaal aantal doelgroeppeuters: 5

De leiding maakt jaarlijks samen met het team een plan waarin staat wat goed gaat en wat verbeterd kan worden. Ook volgen de leiding en de pedagogisch medewerkers verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen.

De pedagogisch medewerkers stimuleren wel de ontwikkeling van de peuters, maar hebben daarbij te weinig aandacht voor gedrag en taal.

Ook zou er meer aandacht besteed kunnen worden aan de (taalrijke) inrichting van de ruimte. De leiding heeft aangegeven dat zij het advies hebben gekregen om de inrichting rustig te houden.

Het is onvoldoende duidelijk hoe de pedagogisch medewerkers ervoor zorgen dat de peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets nog moeilijk vinden.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op 't Vogeltje.

Werkwijze

Wij vormen ons een beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben een observatie uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met pedagogisch medewerkers, de locatiemanager en de houder. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiemanager en de houder van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

K Kan beter

V Voldoende

G Goed

.....

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op 't Vogeltje.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op 't Vogeltje als voldoende. De meeste standaarden zijn voldoende. Twee standaarden, te weten Pedagogisch-educatief handelen en Extra ondersteuning, zijn gewaardeerd als kan beter.

Context

Kinderdagverblijf 't Vogeltje is gevestigd in Amsterdam Zuid-Oost. Op het kinderdagverblijf is opvang mogelijk voor kinderen in de leeftijd van 6 weken tot 4 jaar. De opvang is verdeeld in drie leeftijdsgroepen. Dit onderzoek heeft plaatsgevonden bij Grietjebie.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 21 december 2018 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

Afspraken over vervolgtoezicht

- Er zijn geen afspraken met betrekking tot het vervolgtoezicht nodig.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op 't Vogeltje.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•		
OP4 (Extra) ondersteuning	•		
OP6 Samenwerking		•	

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarden we als voldoende.

De pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf gebruiken een vve-methode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. We constateren dat de pedagogisch medewerkers doelgericht werken aan de uitvoering van het aanbod. Het aanbod bereidt de peuters voor op de start in groep 1/2 van de basisschool.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is aantrekkelijkheid van de inrichting. In de inrichting zou meer aandacht kunnen worden besteed aan de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarden we als voldoende.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Ze gaan na waar de ontwikkeling van een peuter stagneert. De voorschool gebruikt de observatiegegevens om passende educatie te bieden aan peuters. De pedagogisch medewerkers bespreken de bevindingen op vaste momenten in het jaar met ouders.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Tijdens het onderzoek hebben we het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd.

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarden we als kan beter.

Tijdens de observatie zagen we dat de pedagogisch medewerkers de activiteiten evenwichtig over de dag/het dagdeel verdelen. De pedagogisch medewerkers stemmen de instructies en spelbegeleiding af op de behoeften van de peuters. Zij gaan actief na of peuters de opdrachten begrijpen. De pedagogisch medewerkers zorgen daarnaast voor een respectvol klimaat waarin de routines duidelijk zijn.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is de aanpak met betrekking tot het gedrag en de taal van de peuters. Hoewel de pedagogisch medewerkers aandacht besteden aan regels was het tijdens de observatie erg onrustig op de groep. De vraag is of de peuters voldoende worden uitgedaagd.

Daarnaast kunnen de pedagogisch medewerkers meer aandacht besteden aan de taalvaardigheid van de peuters door hen meer uit te lokken om taal te gebruiken. Dit kan door het stellen van open vragen of door peuters uit te nodigen om op elkaar te reageren.

OP4. (Extra) ondersteuning

De standaard (extra) ondersteuning waarden we als kan beter.

Als de peuters zorg nodig hebben die de pedagogisch medewerkers zelf niet kunnen bieden, dan zorgen de pedagogisch medewerkers voor (doorverwijzing naar en aanmelding bij) externe zorg. De voorschool stelt vervolgens zelf ook een passend aanbod samen dat is gebaseerd op de mogelijkheden van de desbetreffende peuter.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is de planning van de extra activiteiten en de evaluatie hiervan. Op dit moment is onduidelijk of de geplande extra activiteiten ook daadwerkelijk worden uitgevoerd en zo ja, welk resultaat dit heeft gehad.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarden we als voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf en de pedagogisch medewerkers werken samen met de basisscholen door, bij de overdracht, informatie over de doelgroeppeuters uit te wisselen.

Er zijn afspraken over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool. Voor de doelgroeppeuters is sprake van een 'warme overdracht' van deze gegevens.

De voorschool en de basisschool zorgen bovendien voor een doorgaande leerlijn van voor- naar vroegschoolse educatie. Er is een doorgaande lijn in het aanbod en de kwaliteitszorg rondom het jonge kind.

De voorschool ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en zij stemt haar ouderbeleid daar op af. De pedagogisch medewerkers betrekken ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter en stimuleren hen om thuis activiteiten te doen, bijvoorbeeld voorlezen. Zij informeren ouders voldoende over het thema, middels themabrieven. Daarbij geven ze ook aan welke woorden en activiteiten aan bod gaan komen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten		•	

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als voldoende.

De voorschool heeft hoge verwachtingen van de voortgang in de ontwikkeling die de peuters kunnen bereiken aan het eind van de voorschoolse periode. De leiding en de pedagogisch medewerkers stellen doelen op de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie. De voorschool betreft daarbij de ontwikkelingsgroei van de kinderen. De voorschool weet of de (doelgroep)peuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1/2 van de basisschool gaan.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarderen we als voldoende.

De houder van het kinderdagverblijf heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan samen met de voorschool opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie willen bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op.

Het kinderdagverblijf heeft doelen geformuleerd. De leiding van het kinderdagverblijf evalueert via een cyclisch werkend systeem van kwaliteitszorg alle doelstellingen uit haar (pedagogisch) beleidsplan en kijkt zij of peuters voldoende worden voorbereid op de basisschool.

Als onderdeel van de kwaliteitszorg brengt de leiding regelmatig het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers in beeld. Daarnaast worden ouders bevraagd op hun tevredenheid. De voorschool neemt op basis van deze evaluaties planmatig en doelgericht maatregelen ter verbetering.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarderen we als voldoende.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholing om hun kennis en vaardigheden te versterken. Het beleid van de voorschool om haar visie op de kwaliteit van voorschoolse educatie en ambities te realiseren is gedragen.

De leiding is zich bewust van de kwaliteit van de voorschoolse educatie en stuurt hierop. We constateren dat de voorschool werkt vanuit een transparante en integere cultuur en dat er sprake is van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarderen we als voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf verantwoordt zich aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. We zien ook dat de voorschool belanghebbenden betreft bij de ontwikkeling van haar beleid. De leiding van het kinderdagverblijf bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hiermee aan de slag gaat.

Graag willen we de Inspectie van het Onderwijs bedanken voor de inspectie op 15 januari 2019. Het is altijd prettig als er meerdere partijen onze kwaliteit beoordelen, zodat wij als organisatie kunnen blijven ontwikkelen. We zijn er trots op dat onze kwaliteit is gewaardeerd als voldoende.

Wat betreft het onderwerp pedagogisch-educatief handelen was het inderdaad onrustig op de groep. Het was vlak na de kerstvakantie en een aantal kinderen waren net terug van vakantie en/of hebben thuis een leuke tijd en feestjes gehad met de ouder(s) en familie. Hierdoor was de groep wat onrustiger doordat de feestperiode voorbij was. Wij ervaren dit elk jaar. Daarnaast zaten we in het begin van het nieuwe thema en was de groep nog niet helemaal ingericht. Elke week komen er weer nieuwe items bij, waar over gesproken en gespeeld wordt met de kinderen. Hierdoor was het nog niet zichtbaar dat er veel tijd besteed wordt aan taal.

Wat betreft het verbeterpunt met betrekking tot de standaard (extra) ondersteuning, hebben we direct toegepast. Op het groepsplan noteren we wanneer welke activiteit heeft plaatsgevonden, zodat het voor iedereen duidelijk is wat er heeft plaatsgevonden.

De overige mondelinge feedback nemen wij mee in onze ontwikkeling.